

• ÚSMEV OD OKA K OKU •

Výročná správa za rok 2017

1. Úvod

Nezisková organizácia Raná starostlivosť, n. o., so sídlom Tbiliská 7711/6, 831 06 Bratislava-Rača, vznikla dňa 23. 04. 2004 a bola zaregistrovaná Krajským úradom v Prešove pod registračným číslom OVVS-74/2004-NO.

Predmetom činnosti neziskovej organizácie je poskytovanie všeobecne prospiešnych služieb:

Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt.

Výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby.

Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti a to najmä služby deťom so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením alebo ohrozením vo vývine a taktiež všetkým, ktorí sa podieľajú na tejto starostlivosti.

Správna rada prerokovala a jednohlasne schválila predloženú výročnú správu za rok 2017 dňa 28. 6. 2018.

2. Prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku 2017

a) Organizačné zmeny

Raná starostlivosť, n.o. (s pôvodným názvom Nezisková organizácia pre zrakovo postihnutých, n.o.) sa od roku 2009 zameriava na včasné intervencie pre rodiny s deťmi raného veku so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením. Organizácia je registrovaná na Bratislavskom samosprávnom kraji ako poskytovateľ základného sociálneho poradenstva, od 1. januára 2016 pôsobí ako registrovaný poskytovateľ terénnnej formy sociálnej služby včasné intervencie s pôsobnosťou v rámci Bratislavského, Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja.

Raná starostlivosť zmenila v roku 2017 svoje sídlo, v apríli sme sa prešťahovali z priestorov na Panenskej ulici v Bratislave do nových priestorov v zdravotnom stredisku na Tbiliskej ulici v Bratislave-Rači. V máji 2017 sme tu slávnostne otvorili Centrum včasnej intervencie so zameraním na rodiny s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením. Potrebné prostriedky a pomoc pri rekonštrukcii a účelovom vybavení centra RS sme zabezpečili prostredníctvom viacerých aktivít a podporovateľov – účasťou a víťazstvom vo verejnej súťaži IKEA „Spolu s vami“, pomocou crowdfundingovho nástroja StartLab.sk a nadácie TA3. Získali sme tak využívajúce prostredie pre rozšírenie svojej činnosti (klubové aktivity, odborné konzilia a tímové stretnutia s rodinami v rámci dlhodobého sprevádzania rodín), čo nám umožnilo požiadať koncom roka 2017 Úrad Bratislavského samosprávneho kraja o registráciu ambulantnej služby včasné intervencie.

Zmeny sa uskutočnili aj vo vedení správnej rady neziskovej organizácie. Mgr. Lauru Stohlovú na poste predsedkyne správnej rady vymenila Mgr. Andrea Ladecká.

b) Sprevádzanie rodín s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením

Od jesene 2016 organizácia postupne začala rozširovať pôvodný interný odborný tím (Mgr. Laura Stohlová, Mgr. Andrea Ladecká, Mgr. Miroslava Ďurajková, Mgr. Otília Čechová) o sociálne pracovníčky (Mgr. Marcela Zacharová, Mgr. Zuzana Krchňavá) a koordinátorky tímu (PaedDr. Jana Skraková, Mgr. Zuzana Krchňavá). Za podpory TTSK sme vytvorili pracovné miesto poradkyne včasnej intervencie pre Trnavský kraj (Mgr. Petra Slováková, ktorú v auguste nahradila Mgr. Adriana Dedinská). V októbri 2017 sme prijali Mgr. Halku Tytykalovú pre oblasť Bratislavského kraja. Zaviedli sme elektronický systém evidencie rodín a spracovávania záznamov (Ekarta). V roku 2017 sme tiež získali dve služobné autá pre terénnu službu (prenájom cez SKPR STRATEGIES, s.r.o. a dar Siemens s.r.o.), čo významne prispelo k efektívnejšiemu poskytovaniu služby včasnej intervencie.

Raná starostlivosť, n.o., (ďalej RS) uzatvorila s Bratislavským samosprávnym krajom v januári 2017 Zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby v rozsahu najmenej 65 hodín mesačne s finančným príspevkom vo výške 6 482,50 Eur/ rok. Na základe žiadosti o zvýšenie finančného príspevku RS podpísala v októbri 2017 Dodatok č.1 k uvedenej Zmluve, v ktorom sa na obdobie od 01.10.2017 do 31.12.2017 zvýšil rozsah poskytovania služby na najmenej 195 hodín mesačne s finančným príspevkom vo výške 4 861,87 Eur/rok.

Finančný príspevok umožnil udržanie stabilného polovičného pracovného úvazku pre špeciálnu pedagogičku/poradkyňu včasnej intervencie a od októbra 2017 aj rozšírenie kapacity pracoviska o nový plný pracovný úvazok a zamestnanie ďalšej špeciálnej pedagogičky. Poradkyne navštevovali rodiny priemerne 1 krát za mesiac, frekvencia návštěv sa prispôsobovala aktuálnym potrebám rodín a podmienkam v rodine (časté ochorenia, hospitalizácie a rehabilitačné pobytu detí s viacnásobným znevýhodnením) s počtom 1 344,70 hodín práce s rodinami za rok 2017. V rámci návštěv v rodinách poskytovali informácie o dostupných službách a vhodných postupoch a podporu rodine i dieťaťu podľa ich identifikovaných potrieb, prezentovali a zapožičiavalia pomôcky, ktoré vlastní centrum. V prípade záujmu rodiny koordinovali podporu rodinám v spolupráci s ďalšími organizáciami a odborníkmi, napr. v spolupráci s Bratislavskou arcidiecéznou charitou.

Celkovo bola služba včasnej intervencie v Bratislavskom samosprávnom kraji poskytovaná v roku 2017 31 rodinám s celkovým počtom hodín práce s rodinami v hodinách vo výške 1 717,45. Z toho 372,75 hodín RS financovala z iných zdrojov, najmä z projektovej činnosti organizácie so zapojením ďalších interných a externých odborníkov (sociálny pracovník, psychológ, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg,

psychoterapeut, tímový koordinátor). Naše centrum včasnej intervencie sa ako jediné v SR špecializuje na oblasť zrakového a viacnásobného znevýhodnenia u detí raného veku, poradkyne včasnej intervencie (kvalifikované špeciálne pedagogičky) využívajú vo svojej praxi poznatky zo zrakovej stimulácie a terapie.

Raná starostlivosť uzavrela Zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku s Trnavským samosprávnym krajom (február – december 2017) s finančným príspevkom vo výške 7 607 Eur na 1760 hodín poskytovania služby včasnej intervencie terénou formou. Ku koncu roka 2017 sme evidovali 13 rodín s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením, s kľúčovou poradkyňou pre región TTSK spolupracovalo ďalších 5 členiek odborného tímu, financovaných z vlastných prostriedkov RS (sociálny pracovník, liečebný pedagóg, psychológ, zrakový terapeut, špeciálny pedagóg so zameraním na komunikáciu). Naše služby sme podporili projektovou činnosťou, návštevy v rodinách veľmi uľahčilo získanie služobného auta. Rozvinuli sme spoluprácu s Úniou nevidiacich a slabozrakých SK v Trnave.

Pre regióny Trenčianskeho a Nitrianskeho samosprávneho kraja sme poskytovali podporu rodinám so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením najmä vo forme konzultácií, rozvinuli sme spoluprácu s CVI Soblahov a ZSS Kamilka v Mani.

RS je zameraná na budovanie transdisciplinárneho tímu odborníkov prostredníctvom spoločných konzultácií, konzilií, interného a externého vzdelávania. V roku 2017 prebehli školenia členov tímu v individuálnom plánovaní, bazálnej stimulácii, v rozvoji komunikácie a sebestačnosti u detí so zdravotným znevýhodnením. V rámci troch projektov (GP Hodina deťom Nadácie pre deti Slovenska, nadačný fond PwC Nadácie Pontis) sme v danom období spracovali model spolupráce s externými odborníkmi a zariadeniami, ktoré deti so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením prijímajú (Denné centrum Baobab, materské školy, Domov sociálnych služieb Nezábudka). V roku 2017 sme touto formou spolupracovali s 8 externými odborníkmi, ktorí mali vo svojej starostlivosti nami sprevádzané rodiny (napr. fyzioterapeutka, logopédka, pohybová pedagogička, muzikoterapeut) a ktorí sa zapojili do spoločných stretnutí s rodinami. V projekte podporenom nadačným fondom Accenture nadácie Pontis sme podporili rodičov pri ich návrate do zamestnania a zvládanie rôznych životných situácií (sociálne poradenstvo, kurz anglického jazyka, skupinové stretnutia s psychoterapeutkou).

RS evidovala v roku 2017 narastanie žiadostí o sprevádzanie rodín a konzultácie, v rámci zrakového znevýhodnenia sa na nás obracali rodiny z rôznych oblastí SR. Preto organizácia pre skvalitňovanie a rozširovanie svojej činnosti hľadala ďalšie možnosti a zdroje so zapojením celého tímu do rôznych aktivít. Zvyšovali sa požiadavky na administratívu, riadenie, koordinačnú a projektovú činnosť, financovanie cestovných náhrad a prevádzky organizácie.

c) Projektová činnosť

- Nadácia Perkins International, USA

Na obdobie od decembra 2016 do novembra 2017 sme získali grant na nový projekt pod názvom „Spreading to Slovak regions“ s finančnou podporou 3062,12 Eur. Cieľom projektu bola podpora sieťovania služieb zameraných na problematiku zrakového znevýhodnenia v regiónoch Trnavského, Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja, zvyšovanie odbornosti tímu v oblasti zrakového znevýhodnenia, zabezpečenie nových pomôcok a odbornej literatúry. V rámci projektu sme zakúpili pomôcku LightAid na stimuláciu zraku, skontaktovali sme sa s pracovníkmi Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Trenčíne, Trnave a Nitre. Nadviazali sme spoluprácu s centrami včasnej intervencie v Mani a Trenčíne a uskutočnili prednášky o vývine a stimulácii zraku a prístupe Lilli Nielsenovej s prezentáciou pomôcok.

- Nadácia Pontis, nadačný fond PWC

Od októbra 2016 do júna 2017 prebiehal projekt pod názvom „Transdisciplinarita – riešenie pre rodiny so znevýhodnením“ (s finančnou dotáciou vo výške 2857 Eur). Projekt nadviazal na predchádzajúcu projektovú činnosť s vytvorením nového modelu koordinácie služieb pre rodiny s deťmi s viacnásobným znevýhodnením. Tímová spolupráca sa rozšírila o sociálneho pracovníka a organizácie, ktoré prevzali dennú starostlivosť o deti, najmä Denné centrum Baobab, Domov sociálnych služieb Nezábudka a materské školy. U časti detí sa vytváranie individuálneho intervenčného programu opieralo o rozhovor poradcu včasnej intervencie s rodičmi o každodenných činnostiah a rutinách v rodine, doplnené cieľmi podľa priorít rodiny. Tieto ciele boli následne prezentované aj v zariadeniach, ktoré dieťa začalo navštěvovať. Odporúčané intervencie a priority rodiny boli podľa možností včlenené do bežného programu dieťaťa v dennom centre.

Začiatkom roka 2017 pokračovalo strategické plánovanie organizácie v spolupráci s PhDr. Jánom Urigom, PhD, vo funkcií koordinátorky stratégie pôsobila PaedDr. Jana Skraková, ktorú v druhom polroku vymenila Mgr. Zuzana Krchňavá.

- Nadácia pre deti Slovenska, grantový program Hodina det'om

Projekt „**Spoločnou rečou**“ s trvaním realizácie od septembra 2016 do marca 2017 podporila NDS s finančným príspevkom 4 203 Eur. Tento náročný projekt umožnil dopracovanie modelu spolupráce RS s externými odborníkmi s využitím skúseností a priponienok zúčastnených rodín a odborníkov v predchádzajúcim období.

Projekt tak nadviazal na rozvinutú spoluprácu širšieho tímu externých odborníkov. Projektové aktivity boli zahájené oslovením šiestich rodín s deťmi s viacnásobným znevýhodnením a odborníkov, ktorí sa rodinám v danom čase venovali. Vytvorený tím sa zbližoval aj v rámci uskutočnených dvoch odborných fór. Jednotliví odborníci prezentovali svoje základné prístupy, ako aj konkrétné postupy u sledovaných detí. Nadviazali sme tak veľmi dobrú spoluprácu s organizáciami: KCentrum, Denné centrum Baobab a o.z. Babyfit v Bratislave, rehabilitačné centrum Neuríno v Šamoríne, Logomedik, s.r.o. v Skalici, DSS Nezábudka v Senci a o.z. HipoCanis v Ivanke pri Dunaji.

V priebehu projektového obdobia sa u väčšiny rodín za aktívnej účasti (často oboch) rodičov uskutočnili dve stretnutia širšieho tímu. Stretnutiam predchádzala príprava rodiny na spoluprácu, poskytnutie písomných správ jednotlivých odborníkov a spracovanie návrhov individuálneho plánu podpory rodiny. U väčšiny rodín vychádzal individuálny plán z rozhovorov poradcov RS o každodenných rutinách bežného života v rodine, doplnený vybranými oblasťami podľa záujmu rodiny. Takto vytvorený návrh bol spoločne prediskutovaný na stretnutí odborníkov. Do plánu boli zapracované aj konkrétné odporúčania ostatných odborníkov (napr. fyzioterapeuta, logopéda). Konečné sformulovanie vybraných cieľov podporného programu bolo na rozhodnutí rodičov. Dohodnutý plán kľúčový pracovník po stretnutí distribuoval širiemu tímu. V rámci projektu sme overovali novú formu komunikácie so širším tímom, a to zdieľaný elektronický dokument (s individuálnym plánom rodiny) s možnosťou priebežného dopĺňania a reagovania na zmeny.

Druhé stretnutie prebiehalo obdobne. Rodičia spolu s odborníkmi hodnotili pokroky v napínaní svojich potrieb a cieľov, navrhovali zmeny a doplnenia programu. Novým prvkom zdieľaných dokumentov sa stali videá a komentované fotografie s popisom napr. správneho polohovania dieťaťa pri aktivitách. Vzhľadom na veľkú vyťaženosť odborníkov nie je reálne, aby sa všetci fyzicky stretnutí zúčastnili. Preto vytvorené tímy hľadali nové efektívne formy zdieľania a komunikácie. Najcenenejšou formou však ostáva osobný kontakt a priama diskusia tímu. Všetci oslovení rodičia i odborníci hodnotili stretnutia pozitívne, ich osobné vyjadrenia boli dokumentované v rámci vyhodnotenia projektu dotazníkovou formou v marci 2017.

Stretnutia rodín s odborníkmi zaujali otvorenosťou a ochotou účastníkov podieľať sa na spoločnom celi v prospech dieťaťa a rodiny. Kvalitu stretnutí zvýšila intenzívna príprava a spracovanie podkladov pre individuálny plán podpory rodiny. Stretnutia umožnili odborníkom reflektovať širšie súvislosti vo vzťahu k dieťaťu a rodine a zapojiť sa do napínania spoločných cieľov rodiny. Priebežná tímová spolupráca uľahčila prepojenie prístupov a otvorila nové možnosti podpory učenia dieťaťa v rôznych situáciach a prostrediach. Rodičia vnímali podporu a prijatie tímom odborníkov počas stretnutí intenzívnejšie ako iba v rámci individuálnych kontaktov. Veľmi povzbudzujúce pre rodiny i poradkyne včasnej intervencie je pozitívne prijatie spolupráce dennými centrami pre deti.

Projekt „**Je to tím**“ s trvaním realizácie od september 2017 do marca 2018 bol podporený NDS programe Hodina deťom s finančným príspevkom vo výške 4 000 Eur. Zámerom tohto projektu je podpora a budovanie funkčného interdisciplinárneho interného tímu organizácie s rozvinutím novej kvality spolupráce- s vysokým, stupňom zdieľania, učenia a reflexie v rôznych fázach sprevádzania konkrétnej rodiny (špeciálny pedagóg, zrakový terapeut, sociálny pracovník, psychológ). Na jeseň 2017 sme tak vytvorili model spolupráce interného tímu rozšíreného podľa aktuálnej potreby o externistov. Zámer podporilo spoločné zapojenie členov do zisťovania potrieb konkrétnych rodín a plánovania individuálnych programov pre rodiny. Na zdieľanie informácií a skúseností sme použili spoločnú elektronickú formu záznamu správ z návštev v rodine. Spoločné konzília (5 stretnutí) podporili uvedomovanie si rôznych pohľadov a prepájanie skúseností odborníkov s rodinou. Následné sebareflexie tiež umožnili lepšie identifikovať samotné potreby poradcov pri skvalitňovaní ich činnosti.

Druhým cieľom projektu je vytvorenie individuálneho plánu pre 5 rodín s realistickými krátkodobými cieľmi podpory. Tieto ciele pomáhal napĺňať interný tím odborníkov s kľúčovými poradcami a v prípade potreby aj externí odborníci. Podkladom pre vytvorenie plánov bolo na jeseň 2017 zisťovanie aktuálnych potrieb dieťaťa a rodiny, overovanie, čo je pre dieťa a rodinu v danom období dôležité. S každou rodinou boli naplánované konkrétné ciele tak, aby bola podľa možnosti zapojená celá rodina. Realizácia a kontrola efektívnosti navrhovaných postupov bude ukončená do marca 2018.

Ďalšie projekty a dotácie:

- Zvíťazili sme vo verejném hlasovaní Spolu s vami a IKEA zriadila priestory nášho centra nábytkom a doplnkami v celkovej hodnote 10 000 Eur.
- Vďaka individuálnym darcom sme získali cez crowdfundingový nástroj StartLab.sk 3 262 Eur a zrekonštruovali sme priestory nášho centra.
- Nadácia TA3 podporila finančným darom hrubú rekonštrukciu priestorov pripravovaného Centra včasnej intervencie – vyspravenie stien, omietky a náter, vodoinštalačné a elektroinštalačné práce, sadrokartónový podklad v kancelárii.
- Z Henkel Slovensko nám poskytli produktovú podporu v súhrannej hodnote cca 500 Eur. Išlo o produkty Ceresit potrebné na rekonštrukciu interiéru vrátane doručenia cca 400 kg materiálu kuriérskou službou.
- Nadácia Slovenskej sporiteľne nám v projekte (Zá)zrak umožnila vypracovať pre 5 detí z vybraných rodín individuálne plány zrakovej stimulácie. Nakúpili

sme svetelné pomôcky na zrakovú stimuláciu a test zrakovej ostrosti CityCardiff.

- Nadácia EPH nám v rámci projektu „Očná navigácia Tobii“ umožnila kúpu hardware zariadenia očnej navigácie spolu s prenosným púzdrom a slovenským hlasovým výstupom „Laura“.
- V projekte „Máme na to“ podporenom nadačným fondom Accenture Nadácie Pontis sme pomohli rodičom pripraviť sa na zamestnanie pod dlhšom 6-ročnom období rodičovskej dovolenky. Rodičia absolvovali kurz anglického jazyka, skupinové stretnutia s psychoterapeutkou a kvalifikované sociálne poradenstvo.
- Finančná dotácia Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavu vo výške 800 EUR nám umožnila zorganizovať krst slovenského vydania knihy a multisenzorickej pomôcky „Nanušove šibalstvá“ - v projekte sme zabezpečili grafickú prípravu a tlač plagátov a pozvánok na krst, občerstvenie pre hostí a v chránenej dielni TopArt sme objednali ručnú výrobu plátených tašiek "Nanušiek", ktoré rodiny dostali na praktickejšie prenášanie sady pomôcok z Nanušových šibalstiev.
- M.č. Bratislava-Rača podporila činnosť Ranej starostlivosti v roku 2017 hned dvoma dotáciami, z ktorých s zrealizovali 2 kluby pre rodiny, nakúpili zrakovostimulačné hračky, zhotovali uzamykateľné skrinky na mieru do kancelárie, zabezpečili grafický návrh a tlač propagačných materiálov – letákov o činnosti ranej starostlivosti, magnetiek, odznakov a zrkadielok.
- Spoločnosť Atlas – Copco venovala Ranej starostlivosti finančný dar určený na nákup IT zariadení- notebooku na používanie s očnou navigáciou Tobi, pracovného notebooku a tabletu na individuálne stimulácie detí pomocou aplikácií na rozvoj zraku, jemnej motoriky a komunikácie. Z daru sme kúpili aj adaptované ovládače/spínače k špeciálnej pomôcke LightAid a rôzne typy komunikátorov pre deti.
- Cieľom projektu „Uhol pohľadu“ podporeného Nadáciou Volkswagen bolo umožniť deťom účinné a pohodlné polohovanie počas posúdenia zrakových funkcií, ale aj počas zrakovej stimulácie. Zakúpili sme polohovací systém Early Activity System, v jeho používaní zaškolila naše poradkyne včasnej intervencie partnerská organizácia Neurino. Firma Oto Bock Slovakia s.r.o., ktorá polohovací systém EAS dodáva, nám zároveň ponúkla pro bono zánovnú špeciálnu stoličku Mygo, ku ktorej sme z projektu dokúpili terapeutický pult.

- Kamzík 1000+ je bežecký projekt, v rámci ktorého sa v roku 2017 mohli bežci rozhodnúť, ktorej organizácii alebo jednotlivcom venujú svoje kilometrové z každého svojho behu na Kamzíku. Raná starostlivosť od bežcov získala spolu 495,70 Eur.

d) Klubová činnosť

V priebehu roku 2017 sme uskutočnili 2 klubové stretnutia rodín:

1.10.2017, Farma pod Gaštankou v Modre

Prvý októbrový deň sa vydaril, počasie bolo fantastické a deti si mohli užiť podnetný deň na farme - zvieratká, vozenie na koníku, futbal, bedminton, dobrý obed, výroba dažďových palíc aj svätojánskych mušiek na zrakovú stimuláciu – to všetko zažili rodiny v domácej vidieckej atmosfére farmy po Gaštankou. Stretnutie pre rodiny sa uskutočnilo vďaka finančnej podpore m.č. Bratislava – Rača. Z dotácie račianskej samosprávy sme kúpili materiál do tvorivých dielní a občerstvenie počas celého dňa.

8.12.2017, Vianočný klub pre rodiny

Týždeň po krste Nanušových šibalstiev sme sa už tradične poslednýkrát v roku stretli v našom centre včasnej intervencie v Rači - pri vianočnom stromčeku. Navarili sme detský punč, tvorili vianočné ozdoby, spievali si, maškrtili a obdarúvali sa.

e) Školenia tímu Ranej starostlivosti

V roku 2017 absolvovali členky tímu RS tieto školenia:

- 14.- 15. január: Základný kurz bazálnej stimulácie (Skraková)
- 17.-18. február: kurz Handl I,II, (Skraková, Čechová)
- 28. február: Úvod do prístupu zameraného na riešenie, Coachingplus Bratislava, lektor Mgr. V. Hambálek, účasť celého tímu RS
- 20. apríl: návšteva zrakového centra VIDUM Opava v spolupráci s ÚNSS v Bratislave
- 27.- 28. apríl: Vzťahová väzba, Centrum pre rodinu Bratislava, lektor Zuzana Zimová (Čechová, Skraková)
- 13. október: Prístup zameraný na človeka, lektor Hana Štettinová, školenie tímu
- 14. október: Podpora rozvoja komunikácie u detí s ťažkým viacnásobným postihnutím, CVI Žilina, lektorka Marcela Jarolímová (Dedinská, Ďurajková, Tytykalová)
- 27. október: Prístup zameraný na človeka, Hana Štettinová, školenie tímu

- 4. november: Rozvoj sebestačnosti u detí so zdravotným znevýhodnením, CVI Žilina, lektorka Veronika Vítová, Praha (Dedinská, Ďurajková, Tytykalová)

f) Spolupráca s odborníkmi a inštitúciami, účasť na konferenciách

18.január: návšteva Střediska raní péče EDA v Prahe, nadviazanie spolupráce s hľadaním možností vytvorenia programu projektovej činnosti v rámci vzdelávania zrakových terapeutov v SR (Stohlová, Bednáriková, Skraková, Čechová)

23.január: podpísanie zmluvy s Trnavským samosprávnym krajom o poskytnutí finančného príspevku na prevádzku na obdobie február- december 2017.

8.február: porada pracovnej skupiny MPSVR SR zameranej na problematiku sociálnej služby včasnej intervencie (Čechová, Skraková)

10.február: workshop Právo detí na prítomnosť rodiča počas hospitalizácie, organizovaný europoslankyňou Janou Žitňanskou (Čechová, Skraková)

7. apríl: návšteva CVI v Žiline (Krchňavá, Skraková, Čechová)

25. máj: slávnostné otvorenie nášho Centra včasnej intervencie v nových priestoroch v Rači za účasti širšej verejnosti a médií

13.jún: Tlačová konferencia Nadácie pre detí Slovenska z príležitosti 19 rokov programu Hodina deťom, informovanie o podporenom projekte Spoločnou rečou (Čechová)

15.jún: Regionálne stretnutie poskytovateľov včasnej intervencie, organizované APPVI v Bratislave (Čechová, Krchňavá)

20. jún: návšteva CVI v Trenčíne, nadviazanie spolupráce (Stohlová, Čechová)

21. jún: návšteva primátora hlavného mesta SR Bratislavu Ivo Nesrovnala v našom centre v Rači, medializácia

22.august: návšteva CVI v Soblahove pri Trenčíne, nadviazanie spolupráce (Čechová, Stohlová).

24. október, CVI Soblahov, prednáška o vývine a stimulácii zraku a aktívnom učení L. Nielsenovej s prezentáciou pomôcok (Stohlová, Čechová, Dedinská)

31.október: návšteva Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a MŠ Piaristická v Nitre, a ZSS Kamilka v Mani (Stohlová, Čechová, Dedinská)

21.november: prednáška o vývine a stimulácii zraku a aktívnom učení L. Nielsenovej s prezentáciou pomôcok v ZSS Kamilka v Mani (Stohlová, Čechová, Dedinská)

8. december: krst Nanušove šibalstvá- v spolupráci s autormi knihy Mgr. Romanou Chalupovou a Davidom Najbrtom (Země, z.s, Ostrava) a za prítomnosti širšej verejnosti, rodín a médií sme predstavili slovenskú verziu knihy s názvom „Nanušove šibalstvá“. Túto vynikajúcu multisenzorickúä pomôcku pre deti so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením pokrstili manželia Juraj a Adriana Kemkovci a knihy rozdali prítomným rodinám.

g) Medializácia problematiky rodín s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením a včasnej intervencie.

V roku 2017 sme v oblasti medializácie zrealizovali tieto aktivity:

- Nadviazanie spolupráce s novým partnerom pre PR a médiá – SKPR Strategies – refresh loga organizácie, tvorba vizuálnej identity, návrh propagačných materiálov, podpora pri medializácii podujatí
- Aktualizácia domovskej stránky www.ranastarostlivost.sk.
- Priebežné informovanie o aktuálnom dianí v organizácii a informácie užitočné pre rodiny na sociálnej sieti Facebook.
- Natáčanie propagačného videa v spolupráci s IKEA – víťazný projekt v programe „Spolu s vami“ – máj 2017
- 25.05.2017 - slávnostné otvorenie nového Centra včasnej intervencie pre rodiny s deťmi so zrakovým a viacnásobným znevýhodnením za účasti prednostky m.č. Rača Ing. Jany Peškovej, zástupcov Bratislavského samosprávneho kraja a hlavného sponzora zariadenia centra nábytkom IKEA - mediálne výstupy v printových médiách, v rozhlase aj v televízii.
- Tlačová konferencia ku grantovému programu Hodina deťom Nadácie pre deti Slovenska - projekt Spoločnou rečou – 13.06.2017
- Natáčanie a odvysielanie relácií „Cesta do života“ o činnosti Ranej starostlivosti a o otvorení Centra včasnej intervencie - s Petrom Káčerom v spolupráci s Televíziou TA3 – marec a november 2017
- Zorganizovanie krstu knihy a multisenzorickej pomôcky „Nanušove šibalstvá“ – december 2017 – mediálne výstupy v printových médiách, v rozhlase aj v televízii.
- TV Ružinov – relácia Relax s Karin Majtánovou - predstavenie knihy a multisenzorickej pomôcky „Nanušove šibalstvá“ – december 2017

3. Ročná účtovná závierka a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých.

Nezisková organizácia vedie podvojné účtovníctvo od dňa svojho vzniku a riadi sa platnými právnymi normami v oblasti vedenia účtovníctva pre neziskové organizácie a daní z príjmov. Za zdaňovacie obdobie roku 2017 spracovala k 31. 12. 2017 všetky účtovné, daňové a evidenčné doklady, ktoré boli predmetom vykonania ročnej závierky a spracovania daňového priznania a prílohy k daňovému priznaniu pre právnické osoby. RS nemala iný zdroj krycia ako disponibilné zostatky z predchádzajúcich rokov, projektové aktivity a sponzorské finančné dary. Všetky finančné prostriedky boli čerpané v súlade so zámermi projektov a poslaním RS, použitie prostriedkov bolo predmetom zúčtovacieho vzťahu voči spolufinancovateľov projektu.

4. Výrok audítora k ročnej účtovnej závierke.

Ročnú účtovnú závierku nebolo potrebné overovať vzhľadom na objem finančných prostriedkov.

5. Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch.

Disponibilné vlastné zdroje k 1. 1. 2017	8.965 €
--	---------

Príjmy Ranej starostlivosti v roku 2017:

- Prijaté finančné príspevky od iných organizácií	37.883 €
- Prijaté úroky z bežných účtov	1 €
- Prijaté finančné dary	20.459 €
- Prijaté 2 % z dane	7.979 €
- Tržby z predaja služieb	50 €
Príjmy celkom	66.372 €

Výdavky Ranej starostlivosti v roku 2017, z toho

výdavky na správu:

- Režijný materiál, kancelárske potreby, inventár	1.068 €
- Výkony spojov, poštovné, telekomunikačné platby	312 €
- Režijné služby, nájomné	6.404 €
- Bankové poplatky, poistenie, dane a poplatky	671€

programové výdavky:

- Nákup učebných a kompenzačných pomôcok	8.429 €
- Ostatné nakupované služby vrátane školení	12.945 €
- Náklady na cestovné výdavky vr. cestovných náhrad	1.763 €
- Mzdové náklady	19.949 €

- Náklady zamestnávateľa na soc. zabezpečenie 1- 12/2017	6.964 €
- Odpisy dlhodobého hmotného majetku (učebné pomôcky)	0 €
Výdavky celkom	58.505 €

Výsledok hospodárenia Ranej starostlivosti k 31.12.2017

Účtovný hospodársky výsledok predstavuje účtovný zisk	7.867 €
Úprava hospodárskeho výsledku – nedaňové príjmy	0 €

6. Prehľad rozsahu príjmov (výnosov) v členení podľa zdrojov organizácie.

Prehľad rozsahu príjmov (výnosov) je uvedený v prílohe k výročnej správe.

7. Stav a pohyb majetku a záväzkov organizácie.

Stav majetku Ranej starostlivosti k 31.12.2017

- Dlhodobý hmotný majetok po zúčtovaní oprávok v ZC	0 €
- Pokladnica	127 €
- Bankové účty	15.037€
- Pohľadávky k 31.12.2017	4.044 €
- Aktíva spolu	19.208 €

Zdroje krytie majetku Ranej starostlivosti k 31.12.2017

- Záväzky z obchodného styku k 31.12.2017	0 €
- Ostatné záväzky	1.245 €
- Výsledok hospodárenia minulých rokov	10.096 €
- Výsledok hospodárenia bežného obdobia	7.867 €
- Pasíva spolu	19.208€

Majetok Ranej starostlivosti

- Učebné a kompenzačné pomôcky v evidencii k 31. 12. 2017	11.248 €
---	----------

Ročnú účtovnú závierku vypracovala: Ing. Katarína Füreková, externá účtovníčka

8. Zmeny a nové zloženie organizácie.

V roku 2017 správna rada odsúhlasila zmenu sídla, RS sa premiestnila do priestorov zdravotného strediska Tbiliská 6, kde v máji 2017 otvorila Centrum včasnej intervencie. Funkciu revízora zastávala Bc. Zuzana Zemanová. Predsedkyňou RS sa stala Mgr. Andrea Ladecká.

9. Ďalšie údaje určené správnou radou.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje na zverejnenie vo výročnej správe.

10. Vyjadrenie revízora.

Revízor preskúmal hospodárenie neziskovej organizácie a nemá pripomienky.

V Bratislave, 10.6. 2018

Jeclová

.....
štatutárny zástupca

Raná starostlivosť, n.o.
Tbiliská 7711/6, 831 06 Bratislava-Rača

PREHĽAD
o daroch, príspevkoch a príjmoch za rok 2017

Názov: **Raná starostlivosť, n.o.**

P.č.	Zdroj	Dar	Príspevok	Príjem	Pozn.
1.	Úroky z peňažných ústavov			1,00	
2.	Dar Jozef Chyžnaj	50,00			
3.	Dar Noga Michal	15,00			
4.	Dar Lukeš Peter	10000,00			
5.	Siloe	600,00			
6.	L'udia Ľuďom, n.f.	350,00			
7.	Nadácia TA3	2000,00			
8.	CDKL5 Slovakia	300,00			
9.	Johns Manville	1000,00			
10.	Nadácia CPF	3071,35			
11.	Nadácia EPH	2583,00			
12.	Pomocníček	290,00			
13.	Max Promotion	200,00			
14.	Nadácia Pontis		2286,00		
15.	Nadácia pre deti Slovenska		4040,60		
16.	Perkins school		3062,12		
17.	Nadácia Volkswagen		700,00		
18.	Nadácia SLSP		3500,00		
19.	Nadácia ČSOB		3000,00		
20.	Príspevok BBSK		9723,75		
21.	Príspevok TTSK		7607,00		
22.	Príspevok Hl. mesta SR		1913,60		
23.	Príspevok MČ Rača		2050,00		
24.	Príjem z 2%			7979,00	
25.	Poskytnuté služby			50,00	
	SPOLU	20459,35	37883,07	8029,00	

V Bratislave 3.6.2018

Podpis *Čelina*

Pečiatka

